

Międzynarodowe Sympozjum o Zarządzaniu Geostanowiskami pt. Zarządzanie geostanowiskami w obszarach chronionych Chámbery–Eterlou–Chamonix (Francja), 7–10.09.2011

Konferencja poświęcona udostępnianiu geostanowisk w obszarach chronionych została zorganizowana przez pracowników Laboratorium EDYTEM (*Environnement Dynamiques et Territoires de Montagne*) Uniwersytetu Sabaudii (*Université de Savoie*) z siedzibą w Chámbery, pod naukowym patronatem Grupy Roboczej *Geomorphosites* Międzynarodowego Stowarzyszenia Geomorfologów. Kierownikiem sympozjum był Fabien Hoblea. Głównym celem spotkania było stworzenie forum do wymiany doświadczeń w zakresie selekcji, przygotowania i udostępniania dla turystyki geostanowisk znajdujących się na obszarach pozostających pod ochroną prawną, takich jak parki narodowe, obszary chronionego krajobrazu i rezerwy przyrody. W konferencji wzięło udział 79 uczestników z 18 państw, w większości z Francji, ale także z innych krajów basenu Morza Śródziemnego, Europy Środkowej i kilku krajów pozaeuropejskich. Zostało przedstawionych 30 referatów i 10 prezentacji posterowych, których streszczenia są dostępne pod adresem: http://edytem.univ-savoie.fr/spip/IMG/pdf/abstracts_booklet_isgm2011.pdf.

Na program sympozjum składały się sesje referatowe, podzielone na cztery sekcje oraz sesje terenowe. Tematyka kolejnych sekcji referatowych to:

- ❑ *Geostanowiska obszarów chronionych – jak je rozwijać i dla jakiej publiczności?;*
- ❑ *Cyfrowe narzędzia inwentaryzacji, ochrony i waloryzacji geostanowisk;*
- ❑ *Dziedzictwo Ziemi jako podstawa rozwoju lokalnego;*
- ❑ *Geostanowiska – pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym i kulturowym.*

W 1. sesji został zaprezentowany wspólny referat Piotra Migonia (Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego) i Roksany Knapik (Karkonoski Park Narodowy) na temat wyznaczania geostanowisk i rozwoju turystyki w Karkonoskim Parku Narodowym i Geoparku Krajowym *Karkonosze*. Inne wystąpienia dotyczyły dziedzictwa Ziemi i jego udostępniania w obszarach chronionych Francji, Hiszpanii, Włoch, Szwajcarii, Niemiec, Republiki Czeskiej, Rumunii, Norwegii, Turcji, Chin, Tajlandii i Brazylii.

Istotną częścią składową konferencji były sesje terenowe. Już pierwszego dnia, podczas przejazdu z kampusu Uniwersytetu Sabaudii do ośrodka turystycznego w Eterlou w wapiennym masywie Bauges na północny wschód od Chámbery, mieliśmy okazję zobaczyć klasyczny przykład grzbietu synklinalnego Arclusaz (ryc. 1) i rzadki w Alpach przykład drumlinu na przełęczy Frêne, przez którą w plejstocenie dokonała się transfluencja jezora lodowca doliny Isère. Dwa kolejne dni spędziliśmy w masywie Bauges, mającym status regionalnego parku przyrodniczego (*Parc*

Naturel Régional). W ostatnim czasie, w ramach starań o przyjęcie do Europejskiej Sieci Geoparków (co zresztą nastąpiło wkrótce po konferencji, pod koniec września 2011 r.), wyznaczono w nim kilka pieszych i samochodowych tras geoturystycznych.

Sesja terenowa drugiego dnia obejmowała przejście fragmentem trasy geoturystycznej na grzbiecie Margeriaz, gdzie powszechnie występują zjawiska krasowe, w tym rozległe pola lapiezu i rozbudowane, głębokie systemy jaskiń. Z odcinka trasy powyżej górnej granicy lasu rozciągały się znakomite widoki na cały masyw Bauges, ilustrujący różnorodność związków rzeźby terenu ze stylem budowy geologicznej.

Trzeciego dnia, po ostatniej sesji referatowej, odbył się przejazd doliną rzeki Cheran, którą prowadzi trasa dla zmotoryzowanych. Jej kulminacją był postój przy zabytkowym moście l'Abime, przerzuconym nad głęboką (ponad 100 m) gardzielą, która powstała na granicy kredowego masywu wapiennego i znacznie mniej odpornych utworów molasowych z przełomu oligocenu i miocenu. Z mostu była dobrze widoczna grupa wapiennych ostańców Tour St. Jacques, odspojonych od progu skalnego i ześlizgujących się po ilastym podłożu w stronę dna doliny w tempie około 2 cm na rok (ryc. 2).

Ostatniego dnia konferencji odbyła się sesja terenowa w okolicach Chamonix. Obejmowała ona wjazd kolejką linową na Aguille du Midi (wysokość górnej stacji 3777 m), skąd rozciągają się fantastyczne widoki na najwyższe partie Alp, z górną częścią lodowca Mer de Glace i podlegającymi szybkiej recesji lodowcami na północnych stokach Mont Blanc (zob. zdjęcie na okładce głównej). Po południu miał natomiast miejsce wjazd kolejką linową na położony po przeciwnej stronie doliny szczyt Brévent (2526 m), skąd w pełnej okazałości widać zarówno masyw Mont Blanc, jak i gnejsowy masyw Aguilles Rouges na północ od Chamonix. Przedmiotem dyskusji w terenie były koncepcyjne problemy wyznaczania geostanowisk w punktach widokowych i przekazu informacji w takich miejscach, jak i bardzo praktyczne zagadnienie zagrożenia wielu stanowisk w najwyższych częściach Alp przez obrywy i odpadanie, zintensyfikowane w ostatnich latach wskutek przyspieszonego zaniku wieloletniej zmarzliny.

Konferencja była bardzo interesującym i pożytecznym spotkaniem naukowców i praktyków z różnych obszarów chronionych. W planach jest opublikowanie zaprezentowanych referatów i posterów, prawdopodobnie na łamach *Geoheritage* i *Cahiers EDYTEM*.

Piotr Migon
Serwis fotograficzny na str. 808

PRZEGLĄD GEOLOGICZNY

Cena 12,60 zł (w tym 5% VAT)

TOM 59 Nr 12 (GRUDZIEŃ) 2011

Indeks 370908 ISSN-0033-2151

**Biomarkery w Lubelskim
Zagłębiu Węglowym**

**Czwartorzędowe makroszczałki
roślinne w odkrywce Bełchatów**

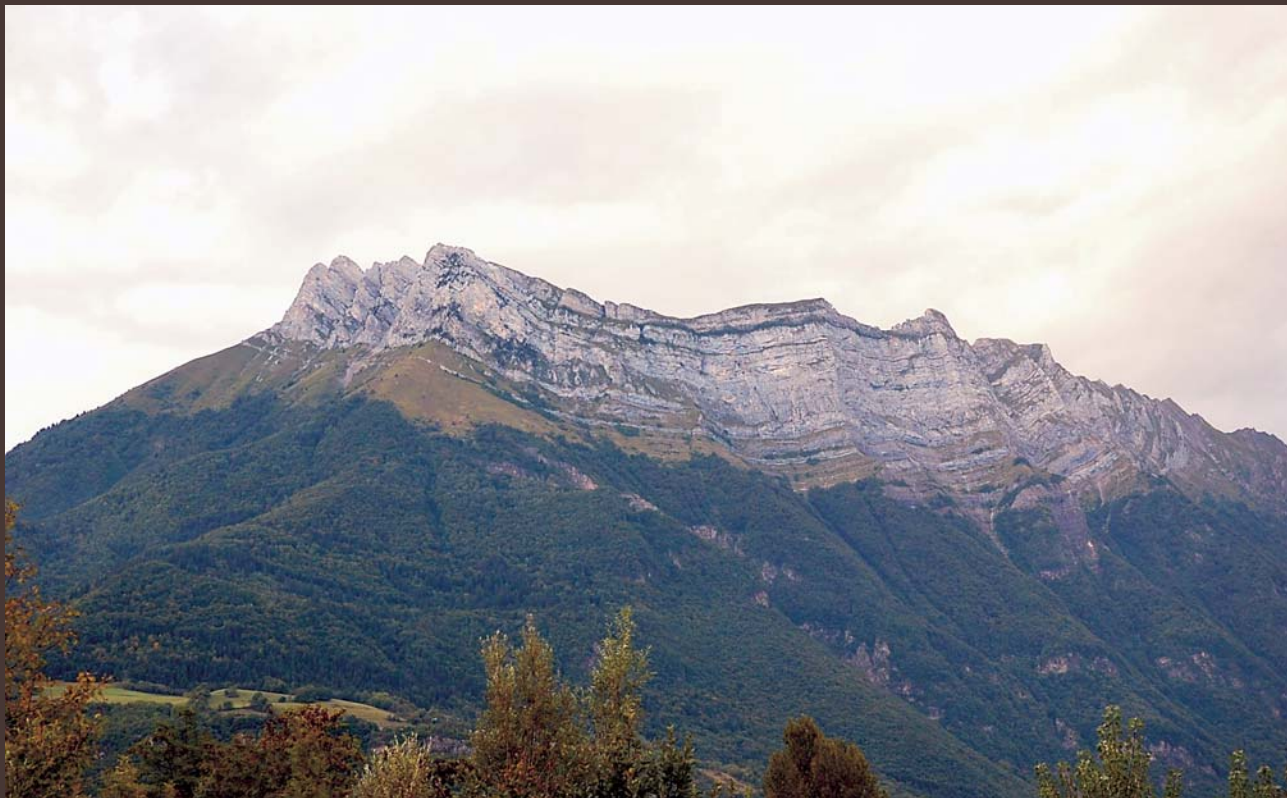
**Zmiany środowiska w późnym glacie
i holocenie, Wysoczyzna Świecka**

**Zarządzanie geostanowiskami
w obszarach chronionych**

Zdjęcie na okładce: Widok spod wierzchołka Aguille du Midi nad Chamonix (Alpy, Francja) w kierunku zachodnim, na lodowce na północnych stokach Mont Blanc. Na wierzchołku Mont Blanc (po lewej) zalega czapa śnieżno-lodowa, od której spływają jezory lodowcowe, niżej zasilające lodowiec doliny Bossons. Pękanie lodu na progach skalnego podłoża powoduje powstanie głębokich szczelin, widocznych na fotografii. Na dalszym planie (po prawej) są widoczne niższe partie Alp, zbudowane ze skał osadowych (zob. Migoń, str. 765). Fot. P. Migoń

Cover photo: A view from below the top of Aguille du Midi above Chamonix (the Alps, France) toward the west, showing glaciers on the northern slopes of Mont Blanc. A snow-ice cap sits on the summit of Mont Blanc (left) and feeds glacier tongues which then join together to form the Bossons Glacier. Brittle ice deformation above bedrock steps causes the origin of deep crevasses, visible on the photograph. In the background (right) lower parts of the Alps, built of Mesozoic sedimentary rocks, can be seen (see Migoń, p. 765). Photo by P. Migoń

**Międzynarodowe Sympozjum o Zarządzaniu Geostanowiskami
pt. Zarządzanie geostanowiskami w obszarach chronionych
Chámbery–Eterlou–Chamonix (Francja), 7–10.09.2011 (patrz str. 765)**

Ryc. 1. Zawieszona synklina Arclusaz w wapiennym masywie Bauges (Alpy Sabaudzkie, Francja) na północny wschód od Chámbery, widziana z doliny rzeki Isère. Różnica wysokości między dnem doliny a grzbietem wynosi blisko 1500 m, a wysokość urwisk skalnych około 250 m. Urwiska są zbudowane z wapieni wieku wczesnokredowego, poniżej zalegają głównie łupki ilaste, z cienkimi prze-warstwieniami wapieni

Ryc. 2. Ześlizgujące się po plastycznych ilach zwarte pakiety masywnych wapieni dolnokredowych koło Pont l'Abime, w masywie Bauges w Alpach Sabaudzkich (Francja). Obie fot. P. Migoń